

SANKCJA KREDYTU DARMOWEGO

Prospekt informacyjny - stan prawny i usługa dochodzenia roszczeń,
Helpfind sp. z o.o.

POLE	WARTOŚĆ
PODMIOT	Helpfind sp. z o.o., Ostrów Wielkopolski - usługa dochodzenia roszczeń z tytułu sankcji kredytu darmowego
PRZEDMIOT OPRACOWANIA	Zestawienie stanu prawnego sankcji kredytu darmowego (SKD) oraz oferty Helpfind sp. z o.o. w tym zakresie
ŹRÓDŁA DANYCH	helpfind.pl, Kancelaria Sejmu (isap.sejm.gov.pl), Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (curia.europa.eu), UOKiK (gov.pl), Krajowy Rejestr Sądowy
DATA OPRACOWANIA	24 sierpnia 2026 r.
CHARAKTER DOKUMENTU	Materiał informacyjny i edukacyjny - nie stanowi porady prawnej ani oferty w rozumieniu art. 66 Kodeksu cywilnego

Opracowanie do celów informacyjnych - załącznik do materiału na veryfin.pl

Spis treści

1. Dane identyfikacyjne
2. Czym jest sankcja kredytu darmowego?
3. Warunki formalne kwalifikujące umowę do sankcji
4. Wyłączenia - kredyty hipoteczne i kredyty firmowe
5. Najczęstsze naruszenia uprawniające do sankcji
6. Orzecznictwo TSUE
7. Procedura skorzystania z sankcji
8. Przykłady zasądzonych kwot
9. Planowane zmiany w przepisach
10. Dane identyfikacyjne i regulacyjne Helpfind sp. z o.o.
11. Uwagi końcowe

Zestawienie porządkuje w formie tabelarycznej i wykresowej informacje o sankcji kredytu darmowego (SKD) oraz o usłudze weryfikacji umów kredytowych oferowanej przez Helpfind sp. z o.o. Stanowi materiał uzupełniający do artykułu o tej ofercie publikowanego na veryfin.pl.

1. Dane identyfikacyjne

POLE	WARTOŚĆ
Nazwa mechanizmu	Sankcja kredytu darmowego (SKD)
Podstawa prawna	art. 45 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim
Skutek zastosowania	konsument zwraca wyłącznie pożyczony kapitał, bez odsetek i pozostałych kosztów kredytu
Zakres przedmiotowy	wyłącznie kredyty konsumenckie; nie dotyczy kredytów hipotecznych
Podmiot opracowujący zestawienie	Helpfind sp. z o.o., Ostrów Wielkopolski
Usługa Helpfind	bezpłatna analiza umowy kredytowej pod kątem błędów uprawniających do SKD

Niniejsze zestawienie ma charakter informacyjny i edukacyjny. Nie stanowi porady prawnej ani opinii prawnej w indywidualnej sprawie; ocena, czy dana umowa kwalifikuje się do sankcji kredytu darmowego, wymaga każdorazowo analizy jej treści.

2. Czym jest sankcja kredytu darmowego?

Sankcja kredytu darmowego to mechanizm ochrony konsumentów, który w razie naruszenia przez kredytodawcę określonych obowiązków informacyjnych pozwala konsumentowi spłacić wyłącznie pożyczony kapitał, bez odsetek i pozostałych kosztów kredytu. Mechanizm dotyczy wyłącznie kredytów konsumenckich i stanowi implementację art. 23 dyrektywy 2008/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki. Do polskiego porządku prawnego wprowadziła go ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, obowiązująca od 18 grudnia 2011 r. i zastępująca wcześniejszą ustawę z 20 lipca 2001 r.

Art. 45 ustawy o kredycie konsumenckim - podsumowanie treści

USTĘP	TREŚĆ W SKRÓCIE
Ust. 1	w razie naruszenia przez kredytodawcę wskazanych w przepisie obowiązków (m.in. art. 29 ust. 1, art. 30 ust. 1 pkt 1-8, 10, 11, 14-17, art. 31-33, art. 33a oraz art. 36a-36c ustawy) konsument, po złożeniu pisemnego oświadczenia, zwraca kredyt bez odsetek i innych kosztów
Ust. 2	jeśli umowa nie określa zasad i terminów spłaty, konsument spłaca kapitał w równych ratach miesięcznych
Ust. 3	jeśli umowa nie przewiduje terminu spłaty: 5 lat przy kredytach do 80 000 zł, 10 lat przy kredytach powyżej tej kwoty
Ust. 4	konsument ponosi jedynie koszty ustanowienia zabezpieczenia przewidziane w umowie
Ust. 5	uprawnienie do złożenia oświadczenia wygasa po roku od dnia wykonania umowy

Wskazany w ust. 1 katalog przepisów dotyczy przede wszystkim obowiązkowej treści umowy i formularza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego (art. 29-33), informowania o prawie odstąpienia od umowy (art. 33a) oraz limitów pozaodsetkowych kosztów kredytu (art. 36a-36c).

3. Warunki formalne kwalifikujące umowę do sankcji

Poza wystąpieniem naruszenia, umowa musi też spełniać warunki formalne wynikające z ustawy o kredycie konsumenckim. Helpfind stosuje przy tym własne, węższe kryteria kwalifikacji do swojej usługi, wskazane w drugiej kolumnie poniższej tabeli.

WARUNEK	WYMÓG USTAWOWY	KRYTERIUM OFERTY HELPFIN
Kwota kredytu	do 255 550 zł lub równowartość w walucie obcej	do 255 550 zł
Data zawarcia umowy	po 18 grudnia 2011 r.	po 17 stycznia 2014 r.
Etap spłaty	w trakcie spłaty lub spłacony maks. 12 miesięcy przed ubieganiem się o sankcję	spłacony maksymalnie 10 miesięcy wcześniej
Terminowość rat	raty spłacane terminowo, dopuszczalne opóźnienia do 30 dni	jak w wymogu ustawowym
Charakter kredytobiorcy	osoba prywatna, zobowiązanie w przeważającym stopniu na cele prywatne	jak w wymogu ustawowym
Zabezpieczenie	inne niż nieruchomości	jak w wymogu ustawowym

Spełnienie warunków formalnych nie przesądza jeszcze o prawie do sankcji - kolejnym krokiem jest zweryfikowanie treści umowy pod kątem konkretnych naruszeń informacyjnych, opisanych w rozdziale 5.

4. Wyłączenia - kredyty hipoteczne i kredyty firmowe

Sankcja kredytu darmowego nie dotyczy kredytów hipotecznych. O wyłączeniu decyduje charakter kredytu, a nie wysokość kwoty - kredyt hipoteczny nie kwalifikuje się do SKD nawet wtedy, gdy mieści się w ustawowym limicie kwotowym. Wyjątkiem są kredyty konsumenckie przeznaczone np. na remont domu lub lokalu mieszkalnego albo na wkład własny do kredytu hipotecznego, niezabezpieczone samą nieruchomością - te mogą podlegać sankcji mimo wyższej niekiedy kwoty.

Sankcja przysługuje wyłącznie konsumentom, czyli osobom fizycznym zaciągającym kredyt na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą lub zawodową. Kredyt firmowy, zaciągnięty przez spółkę albo przez osobę prowadzącą jednoosobową działalność gospodarczą na potrzeby tej działalności, nie podlega SKD. Wyjątek dotyczy sytuacji, w której przedsiębiorca zaciągnął kredyt prywatnie, na cel niezwiązany z firmą (np. remont mieszkania czy zakup samochodu do użytku osobistego) - wówczas może zostać uznany za konsumenta. Decyduje tu rzeczywisty, dominujący cel zobowiązania, a nie sam fakt prowadzenia działalności gospodarczej czy obecność danych firmowych w umowie.

5. Najczęstsze naruszenia uprawniające do sankcji

KATEGORIA NARUSZENIA	OPIS
Różnica kwot	wypłacenie kredytobiorcy mniejszej kwoty, niż wskazano w umowie; znaczenie może mieć nawet różnica rzędu kilkudziesięciu złotych
Pominięte lub błędne informacje	brak wyszczególnienia kosztów spłacanych wraz z ratą (prowizja, ubezpieczenie, oprocentowanie) lub brak obowiązkowych danych i dokumentów dotyczących okresu obowiązywania umowy i harmonogramu spłaty
Błędnie wskazane RRSO	zaniżenie lub nieprawidłowe wyliczenie rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania, przez co konsument nie zna realnego kosztu kredytu
Odsetki od skredytowanych kosztów	naliczanie odsetek od prowizji lub innych kosztów doliczonych do kwoty kredytu, zamiast wyłącznie od kwoty faktycznie wypłaconej konsumentowi

Do naruszenia dochodzi także, gdy umowa nie zawiera wszystkich wymaganych elementów, np. danych kredytodawcy i konsumenta, całkowitej kwoty kredytu, zasad i okresu spłaty lub warunków zmiany kosztów. Ostatnia z powyższych kategorii - odsetki naliczane od skredytowanych kosztów - zyskała dodatkowe znaczenie po wyroku TSUE z 23 kwietnia 2026 r. opisanym w rozdziale 6.

6. Orzecznictwo TSUE

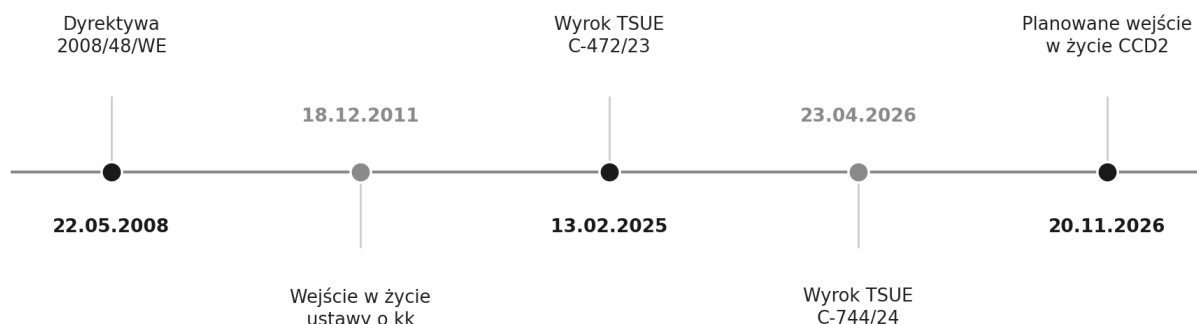
6.1 Wyrok TSUE z 13 lutego 2025 r., sygn. C-472/23

Sprawa dotyczyła sporu spółki Lexitor sp. z o.o. z Alior Bank S.A. i trafiła do Trybunału za pośrednictwem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie. Sąd krajowy pytał m.in., czy zasada proporcjonalności pozwala na jednolitą, surową sankcję (pozbawienie kredytodawcy odsetek i kosztów) za różne naruszenia obowiązków informacyjnych, niezależnie od wagi konkretnego naruszenia. Trybunał odpowiedział twierdząco: jednolita sankcja nie narusza zasady proporcjonalności, nawet jeśli surowość skutków może różnić się w praktyce w zależności od wagi naruszenia i jego wpływu na konsumenta. Trybunał wskazał przy tym, że naruszenie obowiązku informacyjnego zachodzi, gdy dostatecznie uważny i rozsądny konsument nie jest w stanie zweryfikować okoliczności uzasadniających zmianę kosztów ani ocenić zakresu swojego zobowiązania.

6.2 Wyrok TSUE z 23 kwietnia 2026 r., sygn. C-744/24

Sprawa dotyczyła kredytu konsumenckiego udzielonego przez Bank Polska Kasa Opieki S.A., w którym część nominalnej kwoty kredytu (150 000 zł) nie trafiła do konsumenta, lecz posłużyła do pokrycia składki ubezpieczeniowej (16 785,08 zł) - do dyspozycji klienta oddano więc 133 214,92 zł. Mimo to bank naliczał odsetki od pełnej kwoty nominalnej. Sąd Rejonowy we Włodawie skierował do TSUE pytanie, czy taka praktyka jest zgodna z dyrektywą 2008/48/WE. Trybunał orzekł, że dyrektywa stoi na przeszkodzie naliczaniu odsetek od kwot przeznaczonych na pokrycie kosztów kredytu wchodzących w skład całkowitego kosztu kredytu, jeśli kwoty te nie zostały faktycznie oddane konsumentowi do dyspozycji - oprocentowanie może dotyczyć wyłącznie kwoty realnie wypłaconej.

Wyrok nie tworzy samodzielnej podstawy roszczeń ani nie rozszerza katalogu naruszeń z art. 45 ustawy - sankcja kredytu darmowego pozostaje instytucją prawa krajowego, a o jej zastosowaniu w konkretnej sprawie decyduje sąd krajowy. Trybunał nie rozstrzygnął też odrębnie kwestii przejrzystości informowania konsumenta o sposobie naliczania odsetek. Wyrok stanowi wiążącą wykładnię dyrektywy 2008/48/WE, którą muszą uwzględniać sądy krajowe rozpoznające sprawy o SKD, w tym w sporach z innymi bankami niż strona postępowania przed TSUE.

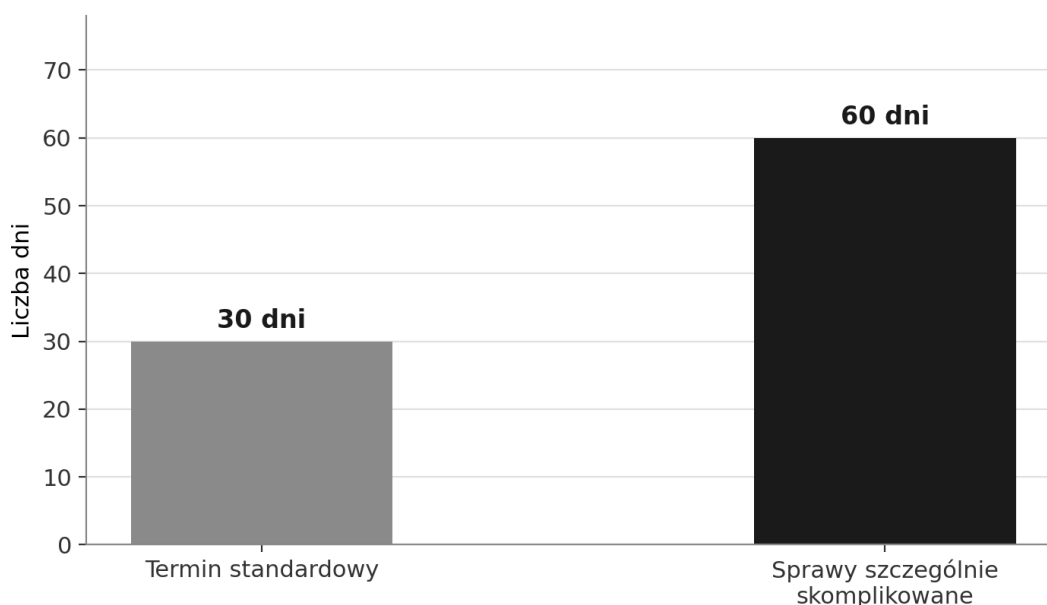

Oś czasu obejmuje przyjęcie dyrektywy 2008/48/WE, wejście w życie polskiej ustawy o kredycie konsumenckim, oba omówione wyroki TSUE oraz planowany termin wejścia w życie nowych przepisów wdrażających dyrektywę CCD2, opisanych w rozdziale 9.

7. Procedura skorzystania z sankcji

KROK	OPIS
1. Oświadczenie	konsument składa kredytodawcy pisemne oświadczenie o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego; to jednostronna czynność, niewymagająca zgody banku
2. Odpowiedź kredytodawcy	bank ustosunkowuje się do oświadczenia zgodnie z ustawą o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego
3. Ewentualna droga sądowa	jeśli bank nie zastosuje sankcji, sprawę można skierować do sądu; sankcja bywa też podnoszona jako linia obrony w sprawie z powództwa banku

W oświadczeniu powinny znaleźć się: dane konsumenta i kredytodawcy, numer umowy i numer rachunku bankowego, podstawa prawna oraz precyzyjnie wskazane naruszenia. Dokument można złożyć osobiście w oddziale, listem poleconym za potwierdzeniem odbioru lub elektronicznie przez bankowość internetową. Dla zachowania terminu liczy się dzień doręczenia oświadczenia do banku.

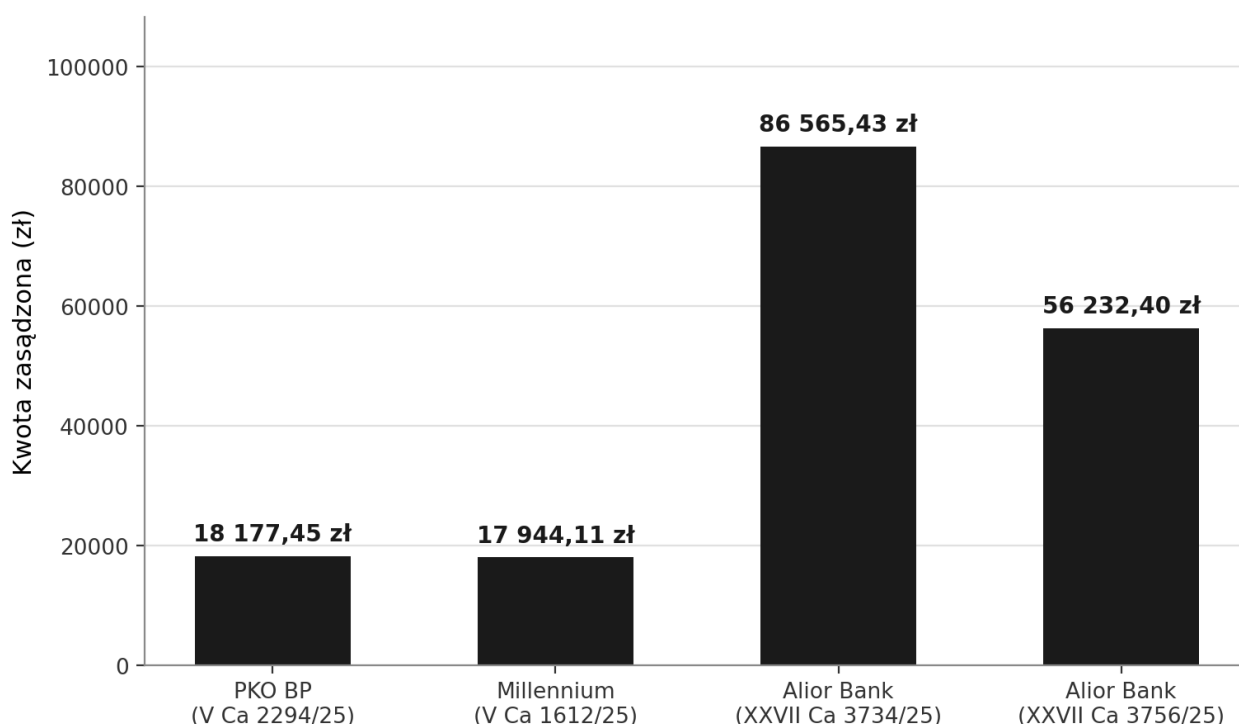
Zgodnie z ustawą z 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, odpowiedź na reklamację powinna nastąpić w terminie 30 dni od jej otrzymania, a w sprawach szczególnie skomplikowanych - maksymalnie 60 dni, po uprzednim poinformowaniu klienta o przyczynach opóźnienia w pierwotnym 30-dniowym terminie.

Uprawnienie do złożenia oświadczenia wygasa po roku od dnia wykonania umowy (art. 45 ust. 5 ustawy). Oświadczenie można jednak złożyć już w trakcie trwania umowy, nie trzeba czekać do jej zakończenia.

8. Przykłady zasądzonych kwot

Poniższe kwoty i sygnatury akt podaje Helpfind na swojej stronie jako przykłady prawomocnych wyroków zasądających na rzecz konsumentów zwrot kosztów kredytu w związku z zastosowaniem sankcji kredytu darmowego.

BANK	SYGNATURA AKT	KWOTA ZASĄDZONA
PKO BP	V Ca 2294/25	18 177,45 zł
Bank Millennium	V Ca 1612/25	17 944,11 zł
Alior Bank	XXVII Ca 3734/25	86 565,43 zł
Alior Bank	XXVII Ca 3756/25	56 232,40 zł

Wysokość zasądzonej kwoty zależy od kwoty i okresu spłaty konkretnego kredytu oraz od wysokości poniesionych już przez konsumenta kosztów odsetkowych i pozaodsetkowych - powyższe przykłady nie przekładają się wprost na inne umowy.

9. Planowane zmiany w przepisach

Unia Europejska przyjęła 18 października 2023 r. nową dyrektywę o kredycie konsumenckim 2023/2225 (CCD2), uchylającą dotychczasową dyrektywę 2008/48/WE. Państwa członkowskie miały przyjąć przepisy wdrażające do 20 listopada 2025 r., a stosować je od 20 listopada 2026 r. W Polsce za przygotowanie nowej ustawy o kredycie konsumenckim odpowiada Prezes UOKiK, we współpracy z Ministerstwem Finansów i Komisją Nadzoru Finansowego.

Projekt nowej ustawy (numer w wykazie prac legislacyjnych: UC82) opublikowano 7 lipca 2025 r., a jego zmienioną wersję, uwzględniającą uwagi z konsultacji publicznych, w marcu 2026 r. Projekt przewiduje m.in. zniesienie obecnego limitu kwotowego 255 550 zł, obejmując ochroną wszystkie umowy o kredyt konsumencki, a także rozbudowę sankcji kredytu darmowego o dodatkowe warianty. W kwietniu 2026 r. projekt skierowano do Komitetu do Spraw Europejskich, jednak w maju 2026 r. prace nad nim zostały wstrzymane, a rząd zapowiedział przygotowanie projektu od nowa.

Stan na dzień opracowania niniejszego zestawienia: nowa ustawa nie została uchwalona, a Polska nie dotrzymała unijnego terminu wdrożenia dyrektywy CCD2 (20 listopada 2025 r.). Do czasu wejścia w życie nowych przepisów obowiązuje opisana w niniejszym dokumencie ustawa z 2011 r., wraz z obecnym limitem kwotowym i dotychczasowym kształtem sankcji kredytu darmowego. Warto na bieżąco sprawdzać status prac legislacyjnych, zwłaszcza w miarę zbliżania się do granicznej daty 20 listopada 2026 r.

10. Dane identyfikacyjne i regulacyjne Helpfind sp. z o.o.

POLE	WARTOŚĆ
Firma	Helpfind spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Siedziba	ul. Kazimierza Pułaskiego 11, 63-400 Ostrów Wielkopolski
Sąd rejestrowy	Sąd Rejonowy Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Numer KRS	0000385405
NIP	6222763569
REGON	301735830
Zakres usługi	bezpłatna, niezobowiązująca analiza umowy kredytowej pod kątem błędów uprawniających do sankcji kredytu darmowego

Jak przebiega weryfikacja umowy w Helpfind

KROK	OPIS
1	zgłoszenie sprawy przez formularz na stronie helpfind.pl
2	kontakt doradcy Helpfind, zwykle w ciągu 48 godzin
3	analiza przesłanej umowy kredytowej, trwająca do 3 dni
4	przedstawienie proponowanego dalszego postępowania

Helpfind poza sprawami dotyczącymi sankcji kredytu darmowego zajmuje się także innymi rodzajami dochodzenia roszczeń, w tym sprawami dotyczącymi szkód komunikacyjnych, nieruchomości oraz kredytów walutowych.

11. Uwagi końcowe

Niniejszy dokument ma charakter informacyjny i edukacyjny. Nie stanowi porady prawnej, opinii prawnej w indywidualnej sprawie ani oferty w rozumieniu art. 66 Kodeksu cywilnego. Ocena, czy konkretna umowa kredytowa kwalifikuje się do sankcji kredytu darmowego, wymaga zbadania jej pełnej treści oraz okoliczności zawarcia, w tym porównania kwoty wskazanej w umowie z kwotą faktycznie wypłaconą konsumentowi. Opisane w dokumencie orzeczenia TSUE stanowią wiążącą wykładnię prawa unijnego, lecz nie przesądzają automatycznie o wyniku żadnej konkretnej sprawy - decyzję każdorazowo podejmuje sąd krajowy lub kredytodawca rozpatrujący oświadczenie konsumenta.

Stan prawny opisany w niniejszym dokumencie może ulec zmianie wraz z wejściem w życie nowych przepisów wdrażających dyrektywę CCD2, opisanych w rozdziale 9. Dane rejestrowe Helpfind sp. z o.o. pochodzą z danych publikowanych przez spółkę oraz z Krajowego Rejestru Sądowego. Treść przepisów i orzeczeń pochodzi z tekstów publikowanych przez Kancelarię Sejmu oraz Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Niniejszy prospekt informacyjny stanowi materiał uzupełniający do artykułu o sankcji kredytu darmowego, opublikowanego na [verifyfin.pl](https://www.verifyfin.pl).